

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED – OMANDIREFORMI RESERVFONDI TAOTLUSVOORU TOETUSE TAOTLEMINE, ARUANDLUS JNE

Sisukord

Taotluse esitamise, toetuse saamise ja aruandluse üldised küsimused.....	1
Kuidas käib taotluste registreerimine ja menetlemine?.....	1
Kas ma võin esitada taotluse samaaegselt Muinsuskaitseameti tähtajalisse taotlusvooru (põhieelarve) ja omandireformi reservfondi taotlusvooru?	2
Millal saan teada otsuse?.....	2
Mida tähendab, et oma- ja /või kaasfinantseering on kohustuslikud?	2
Mida teha, kui vajalikud tööd maksavad palju rohkem kui toetuse maksimaalne võimalik summa?.....	2
Kas taotluse esitamise ajal peab olema valmis ehitusprojekt?	3
Mis saab siis, kui pärast toetuse otsust selgub, et tööd lähevad realsuses rohkem maksma?	3
Mis saab siis, kui pärast toetuse otsust selgub, et tööd lähevad realselt vähem maksma?.....	3
Mis ma pean tegema toetuse kättesaamiseks?.....	3
Mis saab siis, kui tööd venivad ja ei saa õigeaks ajaks valmis?.....	4
Kas pean pärast toetuse kättesaamist veel miskit tegema?.....	4
Tehniline pool	4
Kuidas taotlemise e-teenus töötab?	4
Kuidas toimub taotluse esitaja seostamine mälestise omanikuga?	4
Kuidas siduda mälestisega, kui taotluse soovib esitada muinsuskaitseala asuva ehitise omanik?	5
Käskluse „Valige arvutist failid“ avamisel, ei näita minu arvutisse salvestatud dokumente	5
Taotluse allkirjastamine ebaõnnestub. Veateade, et allkirjastamise moodul puudub	5
Allkirjastatud taotluse muutmise	5
Mis on BDOC ja ASIC-E?	5
ID-kaardi ja Mobiil-ID'ga seotud tehnilised küsimused	5

Taotluse esitamise, toetuse saamise ja aruandluse üldised küsimused

Kuidas käib taotluste registreerimine ja menetlemine?

Taotlus registreeritakse [Kultuurimälestiste registris](#). Kui kodanik esitab taotluse ise kultuurimälestiste registri kaudu, siis on see pärast allkirjastamist automaatselt registreeritud ja taotleja saab automaatse teate. Kui taotlus esitatakse e-posti teel või paber kandjal, registreeritakse see ameti poolt samas keskkonnas. Kui taotlus on registreeritud, siis saadab süsteem selle kohta ka taotleja e-postile adressile vastava teate koos taotluse numbriga.

Taotlus vaadatakse läbi ja puuduste korral lükatakse taotlus tagasi ning antakse taotlejale puuduste kõrvaldamise tähtaeg. Kõige lihtsam on parandusi teha registri kaudu, sest seal on taotlus ja selle lisad juba eelsalvestatud ja tuleb lihtsalt vajalikud parandused sisse viia ja uuesti allkirjastada. Taotluse tagasi lükkamise teatele on lisatud link, mis viib Teid otse taotluse parandamise vaatesse. NB! Pange tähele, et Te registris parandate juba esitatud taotlust (andmed ja lisad on juba eeltäidetud), mitte ei alusta uue taotluse lisamist, sest viimasel juhul jääb registris taotlus topelt kahe numbriga või kui taotlusvoor on lõppenud, siis ei teki Teil valikus seda taotlusvooru.

Kodanikuna registrisse sisse logides on võimalik esitatud taotlust uuesti näha ja vaadata ka taotluse menetluse käiku.

Kas ma võin esitada taotluse samaaegselt Muinsuskaitseameti tähtajalisse taotlusvooru (põhieelarve) ja omandireformi reservfondi taotlusvooru?

Jah, põhimõtteliselt võib esitada samadele töödele taotluse nii ameti tähtajalisse taotlusvooru (tähtaeg 30.09.2020) kui ka omandireformi reservfondi taotlusvooru (tähtaeg 31.10.2020). Oluline on see, et otsustamisel ei anta ühele ja samale tööle topelt toetust (erinevatest fondidest). Üks taotlus ei tohi olla teise taotluse omaosaluse katteallikaks (ehk taotleja peab ise panustama kohustusliku omaosaluse miinimumi tööde kogumaksumusest). Näiteks, kui tööde kogumaksumus on 300 000 eurot ja taotlejale on mõlemas taotlusvooru kohustuslik omaosalus vähemalt 10%, siis taotleja enda panus peab ikkagi jääma tööde kogumaksumusest (300 000 eurot) vähemalt 10% (ehk lõppkokkuvõtteks vähemalt 30 000 eurot).

Millal saan teada otsuse?

Täiendava tähtajalise taotlusvooru **taotluste esitamise tähtaeg** on eelarveaastale eelneva aasta 31. oktoober. Ehk siis 10.10.2020 kuni 31.10.2020 saab esitada taotlusi 2021. aasta eelarvesse. Taotluste hindamine toimub perioodil november kuni jaanuar ning otsuste lõplik kinnitamine on seotud riigieelarveseaduse vastuvõtmise ja kultuuriministeeriumi eelarve kinnitamisega. Muinsuskaitseamet saab kinnitada oma otsused pärast riigieelarveseaduse vastuvõtmist ja Kultuuriministeeriumi eelarve kinnitamist. Toetuste otsused kinnitatakse ilmselt 2021. aasta alguses. Otsused saadetakse taotluses märgitud e-posti aadressile. Juhul, kui taotleja soovib saada otsust ka kirjalikult posti teel, siis tuleb sellest ametit teavitada taotluse esitamisel. Info toetuste kohta avaldatakse [Muinsuskaitseameti koduleheküljel](#).

Mida tähendab, et oma- ja /või kaasfinantseering on kohustuslikud?

Täiendava tähtajalise taotlusvooru (omandireform) toetuse taotlemisel saab **toetuse maksimaalne osakaal olla abikõlblikest kuludest:**

- 1) 50%, kui taotleja on riigiasutus, riigi asutatud sihtasutus, riigi äriühing, avalik-õiguslik juriidiline isik;
- 2) 50%, kui toetust taotletakse Tallinnas, Tartus või Harjumaal asuvale mälestisele sõltumata taotlejast;
- 2) 80%, kui taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus;
- 3) 90%, kui taotleja on füüsiline või eraõiguslik juriidiline isik.

See tähendab, et füüsilise isiku, mittetulundusühingu või äriettevõtte (mis ei ole riigi äriühing) oma- ja kaasfinantseering peab olema kokku vähemalt 10% (juhul kui ehitismälestis ei asu Tallinnas, Tartus või Harjumaal), kohaliku omavalitsuse üksustel vähemalt 20% ning riigi asutustel ja Tallinnas, Tartus ja Harjumaal asuvatel ehitismälestiste puhul vähemalt 50% abikõlblikest kuludest.

Näiteks:

	Tööde kogumaksumus	Minimaalne nõutud omaosaluse osakaal (oma- ja kaasfinantseering)	Võimalik taotletav summa (maksimaalne)
taotluse esitab füüsiline või eraõiguslik isik	100 000 €	10 000 €	90 000 €
taotluse esitab riigiasutus jne või kui mälestis asub Tallinnas, Tartus, Harjumaal	100 000 €	50 000 €	50 000 €
taotluse esitab kohaliku omavalitsuse üksus	100 000 €	20 000 €	80 000 €

Mida teha, kui vajalikud tööd maksavad palju rohkem kui toetuse maksimaalne võimalik summa?

Juhul, kui kavandatavad tööd maksavad palju rohkem, kui on toetuse maksimaalne võimalik summa ja oma- ja kaasfinantseering kokku, siis soovitame jagada tööd etappideks. Näiteks, kui mälestise katuse restaureerimine maksab 400 000 eurot ja taotlejal ei ole võimalik endal panustada seda puuduvat summat, siis soovitame jagada tööd 2-3 etappi ning esitada taotlus I etapi töödeks. Järgmise etapi taotluse juures hinnatakse taotlus jätkutööks. Taotluse juures tuleks ka kirjeldada, millisteks etappideks katusetööd on jagatud ja täpsustada ka vastava etapi tööde piirkond või tööde iseloom (nt võib mõnikord esimeseks etapiks olla ainult konstruktsioonide restaureerimine jne). Hinnapakkumised võib võtta konkreetseks etapiks, kuid kui on teada tööde kogumaksumus, siis tuleb sellele ka viidata. Juhul, kui lisatakse tööde kogumaksumuse hinnapakkumised (st mitte konkreetse etapi tööde hinnapakkumine), siis oleks hea, kui ka hinnapakkumistes on etapid ja nende maksumused selgelt loetavad. Ehitiste puhul peab hinnapakkumises olema selgelt väljaloetav hoone erinevate osade või erinevate tegevuste (nt katuse või põranda või fassaadi restaureerimine) maksumused. Samuti peaks olema selgelt arusaadav konkreetsete

tööde sisu, materjalid jne (st hinnapakkumine peaks olema detailne, mitte ei tohiks olla üherealine – katuse restaureerimine ja summa). Samuti soovitame suuremahuliste tööde puhul otsida võimaluse korral kaasfinantseerijaid.

Kas taotluse esitamise ajal peab olema valmis ehitusprojekt?

Juhul, kui taotluses kavandatud töödeks on muinsuskaitsealuse alusel vajalik kas ehitusprojekt või tegevuskava, siis peaks enne taotluse esitamist ehitusprojekt /tegevuskava olema ametiga kooskõlastatud. See on vajalik sellepärast, et ehitusprojektis pannakse paika tööde materjalid ja muud tingimused ning kui hinnapakkumised on võetud enne ehitusprojekti valmimist, siis võivad need olla umbmäärased. Samuti ei ole toetuse saamise korral võimalik koheselt töödega alustada, kuna enne tuleb tellida ja kooskõlastada ehitusprojekt ja see ei pruugi valmida mõne kuuga (tavaliselt on nii, et toetuse kättesaamiseks peab hiljemalt 1. septembriks olema väljastatud juba tööde tegemise luba). Ehitusprojekti puhul peavad enne projekti koostamist olema olemas ka kehtivad muinsuskaitse eritingimused, tegevuskava puhul ei ole need vajalikud. Ehitise hooldus- ja remonttööd on lubatud ilma ehitusprojekti või tegevuskavata. Juhul, kui taotleja siiski esitab taotluse tegevusteks, mis vajavad projektdokumentatsiooni (ehitusprojekt, tegevuskava, muinsuskaitse eritingimused), kuid see pole valmis, siis võib amet erandkorras teha toetuse otsuse koos kõrvaltingimusega, et toetus makstakse välja ainult siis, kui toetuse aasta 1. septembriks on kooskõlastatud nii vajalik projektdokumentatsioon kui ka väljastatud tööde tegemise luba. Kui kõrvaltingimust ei suudeta tähtajaks täita, siis võib amet toetuse otsuse tunnistada kehtetuks. Juhul, kui taotleja ei tea, kas tal on taotluses kavandatud töödeks vajalik ehitusprojekt või tegevuskava, siis on võimalik konsulteerida Muinsuskaitseameti vastava [maakonna nõunikuga](#).

Mis saab siis, kui pärast toetuse otsust selgub, et tööd lähevad reaalsuses rohkem maksma?

Muinsuskaitseamet soovitab taotluse koostamisel küsida hinnapakkumisi selliselt, et need oleksid **kehtivad veel vähemalt 6 kuud** (ehk siis järgmise aasta kevadeni). Sellisel juhul kehtivad taotlusele lisatud hinnapakkumiste tööde maksumused veel ka siis, kui on tulnud otsus toetuse kohta ja omanik hakkab konkreetset tööde tegemist ettevõttega kokku leppima. Juhul, kui taotluse hinnapakkumised on lühema kehtivusajaga või tuleb leida uus tööde teostaja või muul põhjusel on pärast toetuse otsust tööde hind läinud kallimaks, siis tuleb toetuse saajal endal katta vahe.

Mis saab siis, kui pärast toetuse otsust selgub, et tööd lähevad reaalselt vähem maksma?

Toetuse saaja kohustub üle 5 euro suuruse **jäägi tagastama samal ajal aruande esitamisega**. Kasutamata toetuse jääk tuleb üle kanda järgmisele arvele: Saaja: Rahandusministeerium (a/a EE891010220034796011, viitenumber 2800047436), selgitus: Muinsuskaitseameti toetus (toetuse eraldamise aasta).

Juhul, kui pärast toetuse otsust selgub, et restaureerimistööde planeeritud maksumus on väiksem kui taotluses märgitud ja seoses sellega muutub suuresti kavandatud omaosaluse määr, siis on Muinsuskaitseametil **õigus küsida toetus osaliselt tagasi** (toetuse omaosaluse määr peab jääma proportsionaalselt samaks vastavalt taotluses esitatud andmetele). Näiteks, kui füüsilise isik on esitanud taotluse, kus tööde kogumaksumus on 100 000 eurot ja ta on märkinud omafinantseeringuks 10 000 eurot ning pärast toetuse otsust selgub, et tööd lähevad tegelikult maksma 90 000 eurot (ehk siis täpselt nii palju kui oli ameti toetus), siis on ametil õigus küsida toetuse saajalt tagasi 9000 eurot.

Mis ma pean tegema toetuse kättesaamiseks?

Muinsuskaitseamet ei sõlmi enam toetuse sihtotstarbelise kasutamise lepinguid. Kõik toetuse saaja /taotleja õigused ja kohustused on kinnitatud [määrusega](#). Toetuse kättesaamine sõltub sellest, kas toetuse otsusega kaasnevad kõrvaltingimused või mitte.

- ✓ Juhul, kui taotluse rahuldamise otsuses ei ole toetuse saajale esitatud kõrvaltingimusi, kantakse toetus 20 tööpäeva jooksul pärast otsuse tegemist toetuse saaja kontole (taotluses märgitud panga arveldusarve numbrile). Toetus makstakse ettemaksena.
- ✓ Juhul, kui taotluse rahuldamise otsuses on **kõrvaltingimused** (koos tähtajaga), makstakse toetus välja pärast seda, kui need kõrvaltingimused on täidetud.

Näiteks, kui kõrvaltingimuseks on see, et eelnevalt peab olema väljastatud Muinsuskaitseameti tööde tegemise luba, siis tuleks toetuse saajal pärast taotluse rahuldamise otsuse teate saamist:

- 1) võtta ühendust ettevõttega, kelle hinnapakumise alusel taotlus oli esitatud ja leppida kokku tööde tegemine;
- 2) kui ettevõtja on nõus töid tegema, siis tuleb korraldada mälestisel tööde avamise koosolek, kuhu on kaasatud omanik, tööde teostaja, Muinsuskaitseameti vastava maakonna nõunik ja vajadusel tööde järelevalve teostaja;
- 3) kui kõik tööde tingimused on kokku lepitud, siis esitab toetuse saaja /omanik ametile [tööde tegemise loa taotluse](#);
- 4) pärast loa väljastamist kantakse toetus üle taotluses märgitud kontole.

NB! Juhul, kui toetuse otsuses märgitud kõrvaltingimus ei ole täidetud hiljemalt 1. septembriks, siis võib amet toetuse otsuse tunnistada kehtetuks.

Mis saab siis, kui tööd venivad ja ei saa õigeaks ajaks valmis?

Täiendava tähtajalise taotlusvooru projektide **abikõlbulikkuse periood** (ajajärk, kui tohib teha projektiga seotud kulusid) algab toetuse eraldamise otsuse tegemisest ja kestab järgmise eelarveaasta lõpuni (v.a 2020 toetuste puhul – täpsemalt kodulehel). Abikõlbulikkuse perioodi saab põhjendatud juhtudel pikendada, kui toetuse saaja on esitanud allkirjastatud pikendamise taotluse enne abikõlbulikkuse perioodi lõppu. Pikendamine loetakse põhjendatuks siis, kui projekti elluviimisel on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud, erakorralised ja / või ettenägematud asjaolud.

NB! Juhul, kui toetuse saaja ei ole enne abikõlbulikkuse perioodi lõppu esitanud pikendamise taotlust ja ta ei ole esitanud tähtajaks toetuse kasutamise aruannet, siis tuleb toetus tagastada.

Kas pean pärast toetuse kättesaamist veel miskit tegema?

Kui toetuse abil tehtud tööd on valmis, siis tuleb toetuse saajal esitada toetuse kasutamise **kuluaruanne**. Toetuse kasutamise aruanne tuleb esitada 30 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlbulikkuse perioodi lõppu. Kuluaruande vormi leiab [Muinsuskaitseameti koduleheküljelt](#). Lähiajal avaneb kuluaruande esitamise võimalus ka [Kultuurimälestiste riikliku registri](#) kaudu, kus on taotluse ja toetuse otsuse andmetel kuluaruanne juba eeltäidetud. Lisada tuleb vastavad arve(d), maksekorraldus(ed) ja akt(id) **tööde kogumaksumuse ulatuses** (st lisaks toetusele tuleb kajastada ka oma- ja kaasfinantseeringuid). Lõplikule tööde üleandmis-vastuvõtmise aktil peab olema ka Muinsuskaitseameti vastava maakonna nõuniku allkiri.

Toetuse saaja kohustub üle 5 euro suuruse jäägi tagastama samal ajal aruande esitamisega. Kasutamata toetuse jääk kantakse üle järgmisele arvele: Saaja: Rahandusministeerium (a/a EE891010220034796011, viitenumber 2800047436), selgitus: Muinsuskaitseameti toetus (toetuse eraldamise aasta ja taotluse number).

Juhul, kui tööd venivad ja ei saa valmis abikõlbulikkuse perioodil, siis tuleb esitada taotlus abikõlbulikkuse perioodi (ja sellega seoses ka aruande tähtaja) pikendamiseks (vt eelmist punkti). Juhul, kui toetuse saaja ei ole enne abikõlbulikkuse perioodi lõppu esitanud pikendamise taotlust ja ta ei ole esitanud tähtajaks toetuse kasutamise aruannet, siis tuleb toetus tagastada.

NB! Õigeaegselt esitatud ja ameti poolt heakskiidetud aruande puudumine (või muu võlgnevus ameti ees) võib takistada edaspidiste toetuste saamist.

Tehniline pool

Kuidas taotlemise e-teenus töötab?

Kultuurimälestiste riiklikus registris oleva e-teenuse kasutamiseks tuleb ennast ID-kaardi või Mobiil-ID'ga sisse logida. Sisse logimisel on seansi kestus umbes 15 minutit.

Kui kodanikul on esindusõigus ka mõne juriidilise isiku puhul, siis pärast sisselogimist on kodanikul lehe paremal ülaservas asuva noole abil võimalik vahetada rolle – kas ta soovib registris edasi tegutseda füüsilise isiku rollis või juriidilise isiku esindajana.

Kodaniku vaates vasakul menüüs tuleb valida rubriik **Toetused** ja siis edasi **Toetuste taotlused**. Siis tuleb valida nupp „+Lisa“ – seejärel kuvatakse taotluse vorm. Täpsem registri kaudu taotlemise juhend on [Muinsuskaitseameti koduleheküljel](#).

Kuidas toimub taotluse esitaja seostamine mälestise omanikuga?

Kui taotluse esitab mälestise omaniku esindaja, siis tuleb taotlusele lisada sellekohane omaniku volitus. Äriühingute ja koguduste puhul võib taotluse esitada Äriregistris B-kaardil märgitud esindusõigusega

juhatuse liige. Pärast kodanikuna registrisse sisselogimist tuleb sellisel juhul valida Äriühingu või koguduse esindaja roll. Äriregistri B-kaardi infot võid kontrollida siit – <http://www.rik.ee/et/e-ariregister>. KOV-de taotluste puhul allkirjaõiguslik esindaja ametnik, kelle ametiülesanded näevad ette vastavasisuliste toimingute tegemist või kellel on selle kohta volitus (lisada väljavõte ametijuhendist või volitus).

Kuidas siduda mälestisega, kui taotluse soovib esitada muinsuskaitseala asuva ehitise omanik?

Pärast mälestise välja kõrval nupule „Lisa mälestis“ vajutamist avatakse mälestise otsimise (filtreerimise) kast, kus saab otsingut teostada mitmel viisil. Soovitame filtreerimisel täita võimalikult vähe lahtreid (nt sisestada ainult mälestise nimi või mälestise number vms). Kui pärast otsingut kuvatakse all õige mälestis, siis lisage see mälestis paremal asuva + nupu abil. Seejärel küsitage Teilt kinnitust aadressil kohta. Juhul, kui valikud on mitu aadressi, siis valige aadressil „mälestisel“ ja jällegi lisage aadress paremal asuva + nupu abil.

Käskluse „Valige arvutist failid“ avamisel, ei näita minu arvutisse salvestatud dokumente

Kontrolli oma arvuti sätteid. Faili lisamise aknas, all paremal asuv kastike võib vaikimisi olla „Kohandatud failide“ olekus, vali seal rippmenüüst „Kõik failid“ ning otsi vajalik dokument ning lisa taotlusele. Samuti tasub kontrollida, kas taotlemisel antud välja juures on kõik failiformaadid lubatud. Nt taotluse all Lisade juures lubatakse lisada ainult .pdf või .bdoc faililaiendiga faile, sest see koht on mõeldud volituse lisamiseks. Soovitame lisada kõik vajalikud taotluse lisadokumendid taotluse blokis „Töö eesmärk ja maksumus“.

Taotluse allkirjastamine ebaõnnestub. Veateade, et allkirjastamise moodul puudub

Kui veebilehitsejas **Google Chrome 42** taotluse kinnitamine või digiallkirjastamine ebaõnnestub, tuleb kindlasti uuendada ID-kaardi tarkvara. Seoses Chrome'i automaatse versiooniuuendusega võib probleeme esineda ka varem tõrgeteta toimunud olukordades.

Selleks, et allkirjastamise võimalus taastada

- sulge kõik veebilehitseja aknad (mitte ainult aken, kus avatud Kultuurimälestiste riiklik register);
- paigalda uus ID-kaardi tarkvara aadressilt installer.id.ee;
- taaskäivita veebilehitseja.

Vaata ka juhiseid Sertifitseerimiskeskuse lehelt →

Kasutades Google Chrome'i **Windows XP või Vista** operatsioonisüsteeme, tuleb täiendavalt lubada ka NPAPI pistikprogrammide kasutamine. Loe täpseid juhiseid Sertifitseerimiskeskuse lehelt →

Allkirjastatud taotluse muutmine

Taotluse allkirjastamine kinnitab esitatud andmete ja materjalide õigsust, st et pärast allkirjastamist ei ole võimalik taotlust enam muuta. Kui siiski on soov taotlust muuta (nt selguvad uued andmed), siis palun võtke ühendust Muinsuskaitseameti toetuste spetsialistiga, kes saab taotlus parandamiseks tagasi lükata. Siis tekib Teil võimalus selles taotluses parandusi teha või dokumente lisada. Taotlus tuleb uuesti allkirjastada.

Salvestatud taotlust, mis ei ole veel allkirjastatud, on võimalik muuta.

Mis on BDOC ja ASIC-E?

BDOC on uus digitaalallkirja vorming, mis on loodud selleks, et asendada Eesti-spetsiifiline DDOC (DigiDoc) digitaalallkirja vorming. Allkirjade andmiseks .bdoc vormingus tuleb ID-kaardi tarkvara uuendada: <https://installer.id.ee> või ID-kaardi haldusvahendi kaudu (nupust seaded > kontrolli uuendusi).

ID-kaardi ja Mobiil-ID'ga seotud tehnilised küsimused

Täpsem info <http://www.id.ee>

Täiendavad küsimused võib saata aadressil: info@muinsuskaitseamet.ee